

אוקטובר, בחירות ובורסה: האם למשקיעים יש סיבה לחשוש?

ב-27 באוקטובר 2026 צפויים אזרחי ישראל ללכת לקלפיות לבחירות לכנסת ה-26. מבחינת שוק ההון, מערכת בחירות אינה רק אירוע פוליטי. היא מעלה שאלות כלכליות משמעותיות: מי ירכיב את הממשלה הבאה, איזו מדיניות תקציבית היא תוביל, מה יקרה למיסים, להוצאות הממשלה, לרגולציה ולגירעון, ועד כמה תהיה הממשלה שתקום יציבה. כל אלה עשויים להשפיע על הציפיות של המשקיעים ועל התנהגות הבורסה.

אבל לפני שממהרים להסיק שבחירות פירושן ירידות בשווקים, כדאי להסתכל על המחקרים. מחקרים אינם מלמדים ש"בחירות גורמות לירידות בבורסה". הממצא המבוסס יותר הוא שאי ודאות פוליטית ומערכת בחירות עשויות להשפיע על התנודתיות ועל פרמיית הסיכון, כאשר עוצמת ההשפעה תלויה במידת אי הוודאות לגבי התוצאה והמדיניות שתבוא בעקבותיה.

מחקר שבחן מערכות בחירות ב-27 מדינות OECD מצא כי בשבוע שסביב יום הבחירות, הרכיב המקומי בתנודתיות של שוק המניות עשוי אף להכפיל את עצמו. התנודתיות הייתה גבוהה במיוחד כאשר תוצאות הבחירות היו צמודות, כאשר חל שינוי באוריינטציה הפוליטית של הממשלה או כאשר לאחר הבחירות התקשה השלטון החדש להשיג רוב פרלמנטרי. הסיבה לכך אינטואיטיבית למדי. שוק ההון מנסה כל הזמן לתמחר את העתיד. ככל שהמשקיעים מתקשים לדעת כיצד תיראה המדיניות הכלכלית בעוד מספר חודשים, גדלה אי הוודאות ומחירי הנכסים מגיבים במהירות לכל

סקר, הצהרה או התפתחות פוליטית. לאחר שהתוצאה מתבהרת, חלק מאי הוודאות נעלם והשוק יכול להתחיל לתמוך בצורה מדויקת יותר את המדיניות הצפויה.

מחקר בינלאומי נוסף, שבחן 33 מדינות מצא התנהגות מעניינת סביב מערכות בחירות. במחקר נרשמה בממוצע תשואה עודפת חיובית בשבועיים שקדמו לשבוע הבחירות, אך עוצמת התופעה השתנתה מאוד בין מדינות ובין מערכות בחירות. המשמעות היא שאין "נוסחת בחירות" אחת שניתן באמצעותה לתזמן את השוק.

ומה לגבי אוקטובר?

השנה מקבלת מערכת הבחירות בישראל רובד נוסף משום שהיא מתקיימת בסוף אוקטובר, חודש שרכש לאורך השנים מוניטין מפוקפק בשוקי ההון. לא קשה להבין מדוע. כמה מהאירועים הדרמטיים ביותר בהיסטוריה של הבורסות התרחשו באוקטובר: המפולת הגדולה של 1929, "יום שני השחור" באוקטובר 1987 והמשך המשבר הפיננסי העולמי באוקטובר 2008. גם בישראל אוקטובר נקשר לאירועים חריגים, בהם מלחמת יום הכיפורים בשנת 1973, משבר מניות הבנקים בשנת 1983 והמלחמה שפרצה באוקטובר 2023.

אלא שכאן חשוב להפריד בין זיכרון היסטורי לבין חוק כלכלי. צבי סטפק, מבעלי בית ההשקעות מיטב, מציין בטור דעה בגלובס ב-25.09 כי לאורך תקופות ארוכות ספטמבר ואוקטובר הציגו נתונים חלשים יחסית, אך אוקטובר אינו בהכרח חודש של ירידות. בין השנים 2020 ל-2025, לדוגמה, אוקטובר הציג בארה"ב שלוש שנים חיוביות ושלוש שליליות, ובממוצע נרשמה בו תשואה חיובית של כ-1.9%. גם סטטיסטיקה עונתית, לכן, אינה תחזית לשנה מסוימת.

בישראל קיימת גם עונתיות מסוימת. לפי הנתונים שהציג סטפק, מדד ת"א 25, ובהמשך ת"א 35, הניב מאז 1992 תשואה ממוצעת גבוהה משמעותית בחודשים נובמבר עד אפריל בהשוואה לתקופה שבין מאי לאוקטובר. גם כאן מדובר בממוצע היסטורי בלבד, שאינו אומר כיצד יתנהג השוק באוקטובר הקרוב.

אז מה המשמעות למשקיעים?

בתקופה הקרובה עשויות להצטבר כמה שכבות של אי ודאות: מערכת הבחירות בישראל, שאלת הרכב הממשלה והמדיניות הכלכלית לאחריה, ההתפתחויות הביטחוניות, סביבת הריבית בארץ ובעולם ומצב השווקים הגלובליים. חלק מהגורמים הללו עשויים לגרום לתנודות חדות יותר בטווח הקצר. הלקח החשוב למשקיע ארוך טווח הוא להבחין בין תנודתיות לבין שינוי אמיתי בתמונה הכלכלית. מערכת בחירות, חודש מסוים בלוח השנה או מספר ימים של ירידות אינם בהכרח סיבה לשנות תוכנית השקעה שנבנתה לשנים. ההיסטוריה גם מזכירה לנו שמי שמנסה לצאת מהשוק לפני תקופה שנראית מסוכנת צריך לקבל החלטה נוספת, ולא פחות מורכבת: מתי לחזור אליו. תפקידו של מנגנון הביטוח כיום הוא להמשיך את המסורת הארוכה הזו: לשתף סיכונים, להבטיח יציבות, ולהבטיח שאתם והמשפחה שלכם תוכלו להמשיך לחלום, ליזום ולישון בשקט בלילה.

לכן, דווקא כאשר הכותרות נעשות רועשות יותר, כדאי לבחון את התיק במונחים של מטרות, טווח ההשקעה, רמת הסיכון ופיזור הנכסים. בבורסה, כמו בבחירות, אי אפשר לדעת מראש מה תהיה התוצאה. אפשר בהחלט לוודא שאנחנו ערוכים אליה.

רוצים לשמוע עוד? מוזמנים לפנות אליי.

אין לראות באמור לעיל ייעוץ השקעות / ייעוץ פנסיוני ו/או שיווק פנסיוני המתחשב בנתונים ובצרכים המיוחדים של כל אדם. האינפורמציה המופיעה כאן אינה מהווה המלצה לביצוע או אי ביצוע מהלך כלשהו. מחובתך להתייעץ לפני כל פעולה. מסמך זה מנוסח בלשון זכר אך פונה לנשים ולגברים כאחד.

